

ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ ВІТАЗИМ НА СТІЙКІСТЬ ГРЕЧКИ ДО КОМПЛЕКСУ ХВОРОБ

*Савчук О.П., студент 2-го курсу спеціальності 6.090101 «Агрономія»
навчально-наукового інституту агротехнологій і
природокористування ПДАТУ*

Науковий керівник: доктор с.-г. наук професор Шевчук В.К.

Кафедра екології і захисту рослин

В Україні гречка – основна круп'яна культура, яка використовується як продовольча, кормова, страхова, сидеральна, медоносна та лікарська рослина. Її крупа за корисними, смаковими та дієтичними властивостями – один з найцінніших продовольчих продуктів. Все це обумовлює підвищену цікавість до цієї культури в багатьох країнах світу. В даний час організована Міжнародна Асоціація по вивченню гречки, а з метою координації наукових досліджень – видавництво міжнародного збірника «Fagorum». Незважаючи на важливе народногосподарське значення, фактичний об'єм виробництва і заготівель зерна гречки в даний час не відповідає її потребам.

За фізіологічними нормами харчування на душу населення необхідно 7,5 кг крупи на рік. Щоб повністю забезпечити потребу і ній населення України з урахуванням експорту потрібно вирощувати середні врожаї гречки в межах 18-20 ц/га. Фактично врожайність набагато нижча. Однією з причин зниження врожайності гречки є ураженість посівів збудниками хвороб.

Для отримання високих і стійких врожаїв гречки перспективними є пошук та впровадження у виробництво нових екологічно-безпечних технологій. Тому **мета дослідження** – вивчити вплив препарату Вітазим на стійкість гречки до комплексу хвороб.

Матеріал і методика досліджень. Польові дослідження проводились в польові сівозміні дослідного поля ПДАТУ. Матеріалом для досліджень було використано сорт Єлена. Обробку препаратом Вітазим проводили у фазу справжні листочки і початок бутонізації.

Ідентифікацію збудників хвороб визначали за В. К. Шевчук (2011р).

Результати досліджень. Згідно літературних даних на гречці паразитує більше 40 збудників інфекційних хвороб та 5 неінфекційних хвороб (В. К. Шевчук, 2011р).

Вони викликають різні типи хвороб (в'янення, некрози, пустули, нальоти, затримку росту і розвитку, зміну забарвлення органів, деформації та ін.). В процесі досліджень ми виявили пероноспороз, сіру гниль, вірусний опік та плямистий бактеріоз.

Препарат Вітазим є рідким мікробіологічно синтезованим сильнодіючим природним біостимулятором, який містить речовини, що сприяють росту і розвитку рослин, а зокрема, екстрати водоростей,

мікроелементи в хелатній формі, лігносульфат кальцію, органічні кислоти, вітаміни, ферменти. Рекомендований для позакореневого підживлення рослин, обробки насіння, через системи зрошення. Форма випуску – рідина.

Вплив препарату Вітазим на стійкість гречки до хвороб був неоднозначним і залежав від виду збудника хвороби. Результати цих досліджень представлені в таблиці 1.

Ураженість пероноспорозом при обробці рослин гречки Вітазимом знижувалась на 2-3,9%, сірою гниллю на 6,7-11,2%, бактеріозом на 7,1-9,7%, вірусним опіком на 1,9-2,2%.

Таблиця 1

Вплив препарату Вітазим на резистентність гречки сорту Єлена до хвороб

№ п/п.	Варіант	Ураженість хвороби, %								
		Пероноспороз ± до контролю	Сіра гниль ± до контролю	Бактеріоз ± до контролю	Вірусний опік ± до контролю	Комплексом хвороб				
1.	Контроль	8,2	-	16,4	-	16,9	-	5,7	-	47,2
2.	Оброблено біостимулятором Вітазим, I повторення	5,4	-2,8	8,3	-8,1	10,3	-6,6	4,2	-1,5	28,2
3.	II повторення	6,2	-2,0	9,7	-6,7	7,2	-9,7	3,8	-1,9	26,9
4.	III повторення	4,3	-3,9	5,2	-11,2	9,8	-7,1	3,5	-2,2	22,8
5.	Середнє по повтореннях	5,3	-2,9	-7,7	8,7	9,1	-7,8	3,8	1,9	25,9

Ураженість комплексом хвороб знижувалась на 19-24,4 %.

Біологічна ефективність використання Вітазиму в підвищенні стійкості гречки до комплексу хвороб склала 45,1 %.

Отже, препарат Вітазим виявився ефективним в підвищенні стійкості гречки до комплексу хвороб.

Література

1. Шевчук В.К. Фітопатологічний моніторинг гречки звичайної *Fagopyrum esculentum* Moench і філогенетично близьких видів. Кам'янець-Подільський, 2011.
2. В.И. Бидай и др. Микроорганизмы возбудители болезней растений. Киев - Наукова думка, 1988.
3. Гаврилянчик Р.Ю. Агроекологічні особливості формування фотосинтетичних показників посівів гречки / Р.Ю.Гаврилянчик, В.В.

ВПЛИВ ДОЗ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ЯРОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

*Сафонов В.І., студент 5-го курсу спеціальності 7.09010101
«Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і
природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Хомовський І.Д.
Кафедра землеробства і агрохімії*

За сприяння вчених стабілізувати виробництво зерна в нашій державі за рахунок оптимальних площ посівів озимої і ярої пшениці, вирощування ярої пшениці проводиться зі значним відхиленням від технології, а застосування мінеральних добрив проводиться за залишковим принципом або взагалі відсутнє. За таких умов потенціал продуктивності цієї культури реалізується лише на 35-45%.

Для покращення врожаю зерна ярої м'якої пшениці, що відповідає вимогам сильних пшениць, необхідно якомога краще забезпечити рослини елементами живлення на всіх етапах росту і розвитку. При цьому слід відмітити, що в південно-західній частині Лісостепу України це питання майже не вирішене.

Провівши дослідження з вивчення впливу доз внесення мінеральних добрив на розвиток рослин, урожайність та якість зерна пшениці ярої м'якої, аналіз даних показав, що сорт Елегія Миронівська та Колективна-3 по різному реагують на внесення доз мінеральних добрив (табл. 1).

Таблиця 1
Вплив доз мінеральних добрив на урожайність та якість зерна пшениці ярої, ц/га, 2010 р.

Дози добрив	Елегія Миронівська	Колективна-3
Без добрив (контроль)	33,2	28,7
N ₃₀ P ₃₀ K ₃₀	33,3	34,9
N ₆₀ P ₆₀ K ₆₀	33,7	36,5
N ₉₀ P ₉₀ K ₉₀	35,7	41,2
N ₁₂₀ P ₁₂₀ K ₁₂₀	39,0	38,5